

راهبرد توسعه

ایران ۱۴۰۴

www.ketab.ir

نویسنده: علیرضا محمدی محمد

سرشناسه	محمدي محمد، عليرضا، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پديدآور	راهبرد توسعه ايران ۱۴۰۲/نويسنده عليرضا محمدي محمد.
مشخصات نشر	تهران: شاپرك سرخ، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهري	۹۵ص.
شابك	۹۷۸-۶۰۰-۶۶۳-۰۰۳-۰۰
وضعيت فهرست نويسي	فيا
يادداشت	کتابنامه: ص. ۹۱ - ۹۵.
موضوع	برنامه ششم توسعه اقتصادي، اجتماعي و فرهنگي جمهوري اسلامي ايران، ۱۳۹۵ - ۱۳۹۹
موضوع	سند چشمانداز بيست ساله جمهوري اسلامي ايران در افق ۱۴۰۴ هجري شمسي.
موضوع	The Future Outlook of the I.R.Iran on : ۲۰۲۵.
موضوع	رشد اقتصادي -- ايران -- برنامه ريزي
موضوع	Economic development -- Planning -- Iran :
موضوع	سياست فرهنگي -- ايران -- آينده نگري
موضوع	Cultural policy -- Iran -- Forecasting :
موضوع	رشد اقتصادي -- ايران -- سياست دولت
موضوع	Economic development -- Iran -- Government policy :
موضوع	ايران -- سياست اقتصادي -- آينده نگري
موضوع	Iran -- Economic policy -- Forecasting :
موضوع	ايران -- سياست و حكومت -- ۱۳۹۲ - -- نقد و تفسير
موضوع	Iran -- Criticism and interprlation -- ۲۰۱۲ -- Forecasting :
رده بندي كنگره	HC۲۷۲/م۳۲۲ ۱۳۹۲
رده بندي ديويي	۹۵۰ ۳۲۰
شماره كتابشناسي ملي	۶۳۶۲۰۰

عنوان: راهبرد توسعه ايران ۱۴۰۴

نويسنده : عليرضا محمدي محمد

نوبت چاپ: اول زمستان ۱۳۹۵

ناشر : شاپرك سرخ

چاپ و صحافي: شاپرك

شمارگان : ۱۰۰۰

قيمت : ۱۱۰۰۰ تومان

شماره شابك: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۳-۰۰۳-۰۰

انتشارات شاپرك سرخ

تهران ، ميدان انقلاب اسلامي ، ابتدای خيابان آزادي ، كوچه شهيد جنتي ، پلاك ۲۴ واحد ۱

۰۹۱۲-۲۱۴۶۶۰۰

۰۲۱-۶۶۹۳۳۷۶۶

www.shaparac.com

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۵
فصل اول:.....	۱۷
آموزش و پرورش.....	۱۷
۱-۱ آموزش کودکی.....	۱۸
۱-۲ آموزش ابتدایی و متوسطه.....	۲۰
۱-۳ آموزش عالی.....	۲۳
۱-۴ آموزش عمومی.....	۲۴
فصل دوم:.....	۲۷
رانت و فساد اداری.....	۲۷
۲-۱ رابطه رانت و فساد اداری، بازرخای گمرکی، قاچاق و درآمد دولت.....	۲۸
۲-۲ علل، عوامل و آسیبهای فساد.....	۳۰
۲-۳ نقش حسابداران و حسابرسان.....	۳۲
۲-۴ راهکارهای مقابله و اقدام به کاهش عوامل فساد.....	۳۳
۲-۵ مالیات و تعرفه های دولتی.....	۳۵
فصل سوم:.....	۳۷
بانک محوری.....	۳۷
۳-۱ رابطه بانک محوری با طرح سهام عدالت و اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی.....	۳۸
۳-۲ بانک محوری و ضرورت اصلاحات بانکی.....	۴۳
فصل چهارم:.....	۴۷
سایر مباحث مهم در راهبرد توسعه ایران ۱۴۰۴.....	۴۷
خلاء توسعه ایران:.....	۴۸

۴۹	 سرمایه گذاری خارجی:
۵۰	 اقتصاد دولتی و دستوری
۵۱	 نرخهای گمرکی صادرات و واردات
۵۱	 توجه جدی به بدهی ها:
۵۳	 محیط کسب و کار:
۵۴	 ادامه تحریم ها:
۵۴	 اقتصاد تک محصولی و کاهش قیمت نفت و درآمد نفتی:
۵۵	 رکود جهانی و رکود ایران:
۵۷	 بازنگري قوانين و مقررات:
۵۸	 عدم استراتژی بلند مدت:
۵۹	 آموزش زبانهای خارجی اسل:
۶۰	 عضویت مجامع بین المللی:
۶۱	 اجرای حاکمیت شرکتی:
۶۲	 اجرای قانون مزیت نسبی
۶۳	 تمرکز در راهبری سرمایه گذاری:
۶۳	 استفاده کاربردی از تولیدات علمی:
۶۴	 جوان گرایی و استفاده از فرصت جوانی جمعیت و سطح علمی جامعه:
۶۴	 تولید درون گرا و برون نگر:
۶۵	 حذف ظرفیت خالی تولید:
۶۶	 اصلاح سیستم هدفمندی یارانه ها با هدف نهایی عدالت محوری:
۶۶	 بهره وری و کارایی:
۶۷	 جلوگیری از توسعه بیماریهای روانی، سرطانها، ایدز و ... و حوادث رانندگی:
۶۷	 توسعه صنایع تبدیلی و جلوگیری از خام فروشی:

۶۸	توسعه صنعت توریسم و تقویت درآمد گردشگری:
۶۹	اقتصاد دانش بنیان:
۶۹	برنامه های افزایش جمعیت و جلوگیری از پیری جمعیت:
۷۰	آبروداری و رواداری:
۷۱	محیط زیست و آلودگی هوا:
۷۱	مشکلات بخش آب:
۷۶	مشکلات سیستم بانکی ایران:
۸۴	راههای اصلاح سیستم بانکی:
۸۶	اهم اهداف اصلاح سیستم بانکی ایران:
۸۸	نگاه آخر
۹۱	منابع داخلی و خارجی:
۹۲	منابع داخلی:
۹۴	منابع خارجی:
۹۵	چارت اصلی کتاب

بر اساس سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران^۱، در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی، ایران کشوری توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و موثر در روابط بین‌الملل است. با بررسی آمار و شاخص‌های کلان و با توجه به گذشت ۱۱ سال از زمان سند چشم‌انداز ۲۰ ساله و باقی ماندن فقط ۹ سال، و مصرف منابع انسانی و سرمایه‌ای در بسیاری از شاخص‌ها در سطح سال اول سند (۱۳۸۴) هستیم، در برخی از آنها حتی از سطح سال شروع هم پایین‌تر هستیم، در تعداد کمی از شاخص‌ها به رشد ناگفتی کمتر از ۵۰ درصد رشد پیش‌بینی) و در اندک شاخص‌هایی نیز به رشد مطلوب رسیده ایم. این امر نویسندگان را بر آن داشت که برخی علل و عوامل عدم دست‌یابی کشور به اهداف و بطور کلی عدم رسیدن به توسعه پایدار را کالبدشکافی و راهکارهایی ارائه شود. تدوین راهکارهای اجرایی و شفاف "راهبرد توسعه ایران ۱۴۰۴" که با نهایت تلخیص و چابکی تنظیم گردیده تا در زمان ۳ ساعت مطالعه شود، با اجرای مطلوب و حمایت و پشتیبانی حاکمیت سیاسی کشور نتایجی عالی بدست خواهد آمد و چشم‌اندازی والا در نیل به اغلب معیارهای سند چشم‌انداز ۲۰ ساله به همراه خواهد داشت. در صورت اجرای صحیح

^۱ سند چشم‌انداز ۲۰ ساله در تاریخ ۱۳ آبان ۱۳۸۲ از سوی رهبر معظم انقلاب به سران قوای سه‌گانه ابلاغ شد.

و بموقع برنامه های پیشنهادی، امید می رود در سال ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران نه تنها به اهداف سند چشم انداز ۲۰ ساله در مدت باقیمانده برسد؛ بلکه در برخی ابعاد با توجه به مسيردهی به پتانسیلهای؛ منطقه استراتژیک، کار، سرمایه، دانش، قدرت ایمان و ولایت، فراتر رود که گواه آن نیز پیش بینی مثبت رشد اقتصادی ۸ درصدی و تورم یک رقمی در پایان سال ۱۳۹۵ است. هر چند که به واسطه بدهیهای دولت، وضعیت صندوقهای بیمه و بازنشستگی، وضعیت بانکها، رکود عمیق و ...، شکننده و نیز زاییده آثار ناپلوی دوره های قبل است و ارزش آن مستلزم استمرار و ثبات می باشد. لازم به ذکر است نه تنها در ایران بلکه در سایر کشورهای نفت خیز، مسیر انتخاب توسعه پایدار جای خود را به برنامه های کوتاه مدت بر بستر درآمد نفت داده و در سالهای رونق فروش نفت، روان اما در زمان کاهش قیمت یا حجم فروش نفت، شاهد مشکلات عدیده ای بوده اند. سرچشمه وضعیت فعلی اقتصاد ایران نیز کاهش اخیر قیمت نفت و کاهش حجم فروش نفت به سبب رکود جهانی و افزایش تحریم ها علیه کشورمان است که با مدیریت درست و خردمندان می توان این تهدید را به فرصت تبدیل کرد و با استفاده صحیح از این توفیق اجباری، به ارتقاء شفافیت و مقاومت اقتصاد و اصلاح ساختارهای آن با مدد و یاری حاکمیت سیاسی و قدرت بسیج همگانی پرداخت. باید دقت داشت که باز هم فریب افزایش احتمالی درآمد نفت در آتی، به سبب توافق اپیک^۲ و یا

^۲ توافق کاهش تولید نفت کشورهای عضو اپیک که اخیراً با هدف افزایش نسبی قیمت نفت حاصل گردید و طی آن اجازه افزایش تولید به ایران داده شد.

هر اتفاق دیگر نخوریم و مسیر توسعه واقعی و اقتصاد مقاومتی^۲ را هموار
سازیم و ادامه دهیم.

در پایان از ارشاد و راهبری استاد گرانقدرم جناب آقای دکتر رضا جامعی
عضو هیات علمی دانشگاه کردستان کمال تقدیر و امتنان دارم. همچنین از
حسن همکاری دوست عزیزم جناب آقای جهانشاه غلامی سپاسگزارم.

علیرضا محمدی محمد

ar.mohammady@gmail.com

www.ketab.ir

^۲ عبارتست از اقتصاد مقاوم در برابر تکانه های خارجی و داخلی و یکی از چهار عامل اقتدار ملی به همراه ایمان و معرفت دینی، قدرت علمی و حفظ عزت ملی که مقام معظم رهبری حضرت آیت اله خامنه ای در سخنرانی یکشنبه ۱۹ دیماه ۹۵ در دیدار هزاران نفر از مردم قم بیان فرمودند. لازم به ذکر است رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران به سبب ضرورت و اهمیت درمان اقتصاد بیمار ایران با مقاوم سازی اقتصاد، سال ۱۳۹۵ را سال اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل نام گذاری کردند.